

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de dóne ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei, pre afara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori franate, adresate cátra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre ann 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de ann 3 fl. 50. Pen-

Nr. 81. ✕

ANULU XXIII.

Sabiu 1224 Octomvre 1875.

tru celelalte párti ale Transilvaniei sf pentru provinciile din Monarchia pre unu ann 8 fl. s'era pre o jumetate de ann 4 fl. v. a. Pentru prime, si tieri s'reine pre ann 12 1/2 ann 6 fl.
Inseratele se platescu pentru întâi'a óra cu 7 cr. sírulu, pentru a dóna óra cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

330

Unu obiectu între cele-lalte.

Mâne este in adunarea scaunale la ordinea dilei între alte, si esmiterea unei deputatiuni la regimu si la Regele in afaceri atingetórie de regularea municipale a fundului regiu. Astfeliu cum se afla cestiunea pusa la ordinea dilei nu aru avé nimic'a estraordinariu in sine, pentru ca regularea municipale o dorescu toti locuitorii fundului regiu. Acést'a s'a vedutu si in adunarea trecuta, cându din partea minoritáti s'a intonatu si s'a cerutu sa se róge ministeriulu, cá legea ce este generale in tíera sa se estinda si asupr'a fundului regiu; majoritatea minoritáti a voitu si a votatu altfeliu, ea vrea ceva estr'a. Obiectulu din cestiune este altu ce-va si nu ceea ce este scrisu negru pre albu. Esista de unu tempu incóce presupunerea ca Trani'a va capetá o nóua arondare pentru mai bun'a si mai inlesnit'a administratiune si incontr'a acestei'a este indreptata regularea municipale a fundului regiu, dupa cátu scimu din corespundinti'a nóstra dela 1/13 Octobre a. c. si din cele intemplete la Brasiovu.

Románii din Scaunulu Sabiului suntu de mai multi ani incóce martori la felu de felu de proteste in sine sterpe si fára de nici unu folosu practic contra tuturoru mesuriloru guvernului, cari atingu ce-va privilegie sasesci. Dupa noi nu facu bine confratii sasi, ca fortiéza protestele si acolo, unde nu au loculu. In casulu de fatia este numai vorb'a de arondare si indata ce aci póte fi vorb'a si de privilegie incéta tóte. Nici secululu alu XIX, nici paradea cu cultur'a in orientu, nu mai are nici o trecere. „Vremu cá sa remana tóte precum au fostu!“ eata devis'a neschimbata si pururea neschimbabile a aparatoriloru privilegieloru.

Unu poporu cum e celu sasescu aru trebuí sa aiba mai mare incredere in sine. Elu are relativu o avere pré insemnata sub administratiunea sea, carea o folosesce mai exclusivu numai pentru interesele sele si din carea altor'a cadu numai mici faramituri; elu, carele relativu este mai cu stare materiale, pentruca sórtea a vrutu cá elu in trecutu sa fia cá unu copilu resfatiatu, scutitu in mare parte de greutáti ce le purtau altii in numele lui si gramaditu cu bunatáti de totu feliulu si incátu acele nu i s'au parutu de ajunsu si au mai luatú insusi din drépt'a si din stáng'a dela conlocuitorii romani*), sciindu ca cesti din urma n'au cui sa plange asupr'a-i; elu, carele a monopolisatu cu industri'a si comerciulu tierei pána le au adusu mai la sapa de lemn, si in urm'a monopolului si astadi se bucura de numerositatea cea mai mare a industriasiloru; elu care are cea mai dotata si mai inteligenta preotime, invetiatorime, carea prin mijlocirea averiloru ce le are se nutresce din isvorulu celu bogatu alu vastei bogatie de sciintie din Germani'a; elu, dicemu poporulu sasescu, carele le are tóte aceste si pentru care numai la strigatulu unei pretinse dureri se scóla o armata intréga din press'a nemtiésca: sa se téma, ca déca se voru arondá municipiele altfeliu in Transilvani'a de cnm suntu, trebuie sa móra!?! Poporulu sasescu se geréza mai la tóte ocasiunile ca este pionerulu

culturei in orientu. De astfeliu de pioneri sa ferésca Ddieu si cultur'a si orientulu.

Noi asiá scimu ca luptatorii causeroru mari trebuie sa fia nature tari, intregi si sanatóse, cároru sa nu le pese de ori-ce suflare de ventu. Ce aru dice chiaru dloru, cându aru audí, pre unu individu care se feresce de cea mai mica miscare de aeru, care póta bumbacu in urechi, care involuitu in sialuri si in cojóce, siede intr'unu foteliu departe de tóte ferestile, si se lauda ca elu are sa sdrobésca capulu tuturoru inimiciloru tierei. De siguru ca aru ride si aru compatimi pre bietulu bolnavu. Ce vomu dice noi de pionerii culturei din orientu cându ei numai audu ca guvernulu, care i-a protegiatu siepte seculi, voiesce sa faca o modificare in cercurile administrative? Trebuie negresitu sa suridemu si sa tienemu tóte laudele loru de nisce efecte ale unei fantasie.

Cine semte putere in sine de a o luá cu unu capu de lume, nu se teme de o organizare séu arondare a municipieloru?

Impartirea teritoriale dela secululu alu XVI incóce nu credemu sa o mai póftésca nimenea, din cauza ca nu se póte fára de vatemarea egalei indreptatiri, nici dupa cum are ea adi trecere in statulu Ungariei. Remasitiiele aceloru tempuri nefaste cu jurisdicțiuni cari n'au o arondare firésca nu potu sa se mai sustiena. Ce este dara mai naturalu cá sa se faca o arondare nóua? cáci totu tíer'a nóstra este, totu poporulu unui statu si unei patrie este, ori-cum va esi arondarea.

Románii, cari nu potu dorí sustienerea institutiuniloru acelor'a, cari au decretatu sclavi'a loru de odinióra nu se potu entusiasma nici pentru sustienerea unui municipiu in idea, cáci in realitate nu esista, ci va starú din tóte puterile a se face ceea ce este tuturoru de lipsa si de folosu — inlesnirea administratiunei cu catu se póte mai cu putiene spese, ceea ce se póte ajunge prin o nóua si potrivita arondare a tierei intregi.

Revista politica.

Ministrulu presiedinte *Wenkheim* s'a retrasu dela acésta functiune si-a remasu numai cu oficiulu de ministru langa persón'a Majestáti s'ele. In loculu dlui *Wenkheim* este denumitu ministrulu de interne col. *Tisza*. Dupa usulu de pána acum ministeriulu intregu a demissionatu, pentru cá la propunerea noului presiedinte ministeriale, Col. *Tisza*, sa se denumésca ministeriulu intregu de nou; ceea ce s'a si intemplat.

Urcarea *contributiunei* este acceptata in principiu de comisiunea financiale a dietei ung. Sum'a cu carea este a se urcá contributiunea aru fi 8,000,000, va se dica, cu 12,000,000 mai putienu de cum se vorbiá mai nainte.

Intalnirea imperatului Germaniei cu regele Italiei in Milano, pre lánga aceea ca fostu asiá de splendida, incátu insusi imperatulu a telegrafatu imperatesei la Baden, ca astfeliu de primire nu a mai vedutu in viéti'a lui, — a facutu si *sensatiune* mare prin sentiamintele descoperite de o parte si de alt'a cu ocasiunea toasteloru. In sírulu celu mare de intalniri între monarhi astfeliu de toaste, cari se esprime atát'a intimitate nu s'au mai auditu.

In toastele aceste se vede ca jace mai multu decátu o eticheta góla.

Turci'a si-a facutu o mare straciune cu publicarea bancrotului. Tóte puterile suntu esacerbate asupr'a procedurii fára de nici o judeceta a guvernului turcescu. Care va fi finea gresielei financiale turcesci e greu de a predice.

Serbarea cununiei din Belgradu se incepu inca din diu'a premergatória. Poporulu din tóte clasele acur-sese cá sa fia martoru la festivitátea Domnitoriului seu. Sambata sér'a a fostu o iluminatiune grandiósa. Intre tóte obiectele a stralucitu biseric'a catedrala. Art'a cu carea fusese ea iluminata o transpunea in lumea din po-veste. Dumineca in diu'a festivitáti erá cetatea intréga in vestmentu de nunta. O casa nu erá lipsita de flammuri nationale, guirlande de flori si alte semne de decoratiune.

Inca inainte de média dí mass'a de ómeni de tóte clasele undulá cá nisce valuri pre strade. Mass'a multimei crescea inse totu mai tare in apropiarea catedralei si pre unde avé sa tréca nunt'a domnésca.

In biseric'a catedrale se aflá ministri si óspetii, între cari delegatulu Imperatului si Regelui Austro-Ungariei contele *Hunyady*.

Punctu la 1 óra dupa média dí anunciara salvele de tunuri pornirea conductului principiariu cátra catedrala. In frunte veniá o trasura de gala cu mirés'a principésa, inaintea cárei mergea unu despartimentu de gardisti domnesci de curte calari. Dupa acésta o trasura deschisa cu Príncipele mire, de a drépt'a cáru'a reprezentantele tiarului rusescu, adjutantele generalu, contele *Sumaracoff*. Dupa trasur'a acést'a urmara tramisii Romaniei, apoi némurile principelui si ai principesei, adjutanti si alte autoritáti militari si civili. Dela palatu pána la catedrale erá postata militia in depliaa parada in spaliere.

Indata ce s'a vedutu conductulu au eruptu aclamatiunile multimei de „zsvivo“ (sa triésca).

In 3/4 óre actulu cununiei erá terminatu, conductulu se intórse la palatu, unde avura locu gratulatiunile si receptiunea reprezentantiloru tieriloru straine.

La prándiulu ce urmá pre la 5 óre, principele tienú unu toastu in sanatarea tiarului Rusiei, carele, cá si antecesorei sei, este cu atát'a bunavointia cátra famili'a Obrenovici. Contele *Sumaracoff* a respunsu, ca tiarulu este binevoitorulu si amiculu principelui Milanu si a natiunei serbesci.

Sér'a iérasu a fostu iluminatiune splendida si petreceri de totu feliulu in tóte pártile.

Organele omladinei serbesci séu mai bine ale ministeriului caditu cu putiene dile inaintea casatoriei principelui Milanu, nu potu trece asiá lesne preste caderea cea neasteptata. Ele cauta sa respandésca credinti'a, ca principele este urgisitu de poporulu serbescu si tronulu lui se afla deasupr'a unui vulcanu, care va esplodá mâne poimâne. Credinti'a acést'a este nutrita de faime, ca principele nu voiesce sa dea mâna de ajutoriu fratiloru tiranisati de turci si ca principele cá unu rebelu a calcatu constitutiunea si cu incungiurarea ministriiloru sei a intratu in scupcina si a facutu pressiune asupr'a ei cá sa se lasa de a votá rebelu contr'a turciloru.

Acést'a este alusiune la o siedintia secreta, a scupcinei in care principele a espusu situatiunea cea seriós'a a Serbiei si a aratatu, in ce periculu se aru aruncá Serbi'a, déca aru incepe unu resbelu contra cáru suntu tóte puterile garante.

Nemultiamitii inse paru a fi isolati de asta-data, pentruca principele Milanu n'a fostu mai popularu cá acum nici odata. Barbatii seriosi ai Serbiei admira curagiulu si resolutiunea principelui cu care a mantuitu tíer'a de unu periculu mare.

Nu va trece multu si chiarusi omladinistii se voru convinge ca si de asta-data unu Obrenovici a fostu mantuitorulu patriei serbesci.

Cei moderati si cari cunoscu bine si natur'a turciloru si situatiunea in carea se afla turcii suntu convinsi, ca nu va trece multu si moderatiunea serbiloru de acum va servi numai de unu titlu mai multu la justificarea unei actiuni aprobate de puterile garante, carea se póte sa nu fia mai departata decátu dóra pána in primavér'a viitória.

Universitatea fundului reg. e convocata pre 22 Novembre a. c.

✕ In *Romani'a* s'a inmormentatu in dilele aceste (la 3 Octobre a. c.) unulu din acei rari barbati, cari au concuru la totu ce este apartienatoriu dezvoltárei si culturei poporului románu. Acést'a este **Petru Poenariu**. Relativu la acestu evenimentu eata ce cettimu in „Tr. Carp.“ de duminec'a trecuta:

Petrache Poenariu, alu cáru nume este stereotipatu, clasicu, in invetiamentulu publicu dela a, b, c, cu degetulu pe nesipu, pána la facultáti de litere si de sciintie, a muritu la 2 Octombre, la 12 óre nóptea, si s'a inmormentatu alalta-ieri, la 3 Octombre, la cimiteriulu Sierbanu-Voda.

Convoiuulu s'a adunatu la locuint'a re-pausatulu lánga biseric'a Iene. Doi ministrii erau de fatia: generalu Florescu si d. Titu Maiorescu. Unu convoiu mai imposantu, mai spontaneu, nu tienemu minte la nici o ingropaciune; mii de scolari, reprezentandu tóte scólele, dela cele incepatórie pána la facultáti, erau in cortegiu. Ministrulu instructiunei publice pe jos, cu capulu golu, la capulu ilustrului repausatu, a condusu pre principele instructiunei publice si amiculu demnului seu parinte dela locuint'a sea pána la mormentu. Ministrulu instructiunei publice, cu acésta ocasiune, a coversitu totu ceea ce se putea asteptá din partea ministrului instructiunei publice la mórtea lui Petrache Poenariu.

Elevii din Conservatoru faceau corulu savantu, si capel-maisterulu *Hiubi* dirigea cea mai perfecta musica. Generalu *Davila* cu alti cinci profesori vechi tieneau cordónele.

P. S. S. Vicariulu cu alti doi Archie-rei, tienea loculu L. P. S. S. Metropolitanului Primatu care, din caus'a slabiciunei de maladia, nu a potutu sa vina la ingropare.

Convoiuulu erá maretu prin simplicitatea lui si prin acei cinci mii de scolari.

Cavaleriele repausatului, pre care nu le purtá nici odata, n'au figuratu la inmormentare.

Petrache Poenariu nascutu din secululu trecutu in Olteni'a, din boeri olteni; de pre acolo de unde au esitu domni cá Miháiu, generali cá Buzesti, Colonfiresti,

*) Talmaciu-Saliste etc.

Fârcasiu în vechime, Domnulu Tudoru, Bibescu, Stirbey, Solomonu, Magheru în timpii nostri, cu tóta vigórea mintiei, s'a pusu din fraged'a versta pe invetiatura si, la 21' revolutiunea lui Tudoru, l'a gasitu dascalu la scóla domnesca.

Petrache Poenariu a lasatu cartea si a luátu sabi'a; s'a imbracatu panduru si a venit la taber'a lui Tudoru.

Cá invetiatu, pre lángá bravura Tudoru l'a pusu capu alu cancelariei Sele.

Dupa uciderea lui Tudoru, Poenariu s'a pusu cu inversiunare iérasu pe carte. A studiatu în Itali'a, în Franci'a si apoi în Angli'a, si dupa 15 ani de invetiatura a invetiaturii, s'a întorsu în patri'a sea cu totu zelulu de patriotu savantu, si s'a pusu la munca fára pregetu si fára inganfare.

Totu ceea ce a esítu din mân'a lui Petrache Poenariu a fostu solidu si durabilu. Dictionariulu seu, pre care nu-lu potu stricá tóte Academiile, este proba. Elu contine totu fondulu puru alu limbéi romanesci.

S'a disu multu asupr'a vietiei lui Petrache Poenariu în trei discursuri bine simtite, cetite la gróp'a lui. S'a uitatu inse câte-va.

Petrache Poenariu, cá directoru alu scóleloru, cu unú bugetu de patru sute mii lei vechi pe anu, infintiasc aprópe cincii mii scóle, dintre cari dóue colegiuri, scóli umane în tóte judetiele, si scóli incepetórie în tóte satele.

Sub directiunea lui Petrache Poenariu profesorii erau pe catedrele loru în órele prescise, si nu se predá unu cursu fára sa fia tiparitu în alu doilea anu.

Omulu progresulu din 21 nu putea sa stea impasibilu în 48, cându vedea ca se formuléza vechile sele dorintie. A luatu parte în revolutiune, a vorbitu în cluburi sustienendu improprietarierea si aratendu bunurile ei, a vorbitu spriginindu totu programulu din 48, a luatu parte în comisiunea pentru regularea bisericeii cu Metropolitulu, Heliade Boliacu si Archimandritulu Iosafatu Snagoveanu, în comisiunea pentru invetiamentulu publicu cu acést'a-si, si în comisiunea pentru liberarea tiganiloru, cu Boliacu si Snagovénu. Pre tóte diecimile de mii de bilete de liberare a tiganiloru, este numele Petrache Poenariu.

A fostu datu în judecata de cátra reactiune, dara nimeni, nici dintre cei mai afurisiti ciocoi n'a avutu curagiulu sa-lu condamne.

FOISIÓRA.

Studii essegétique.

Sectionea II-a.

CAPU II-IV.

Cele dintáiu minuni a lui Iisusu în Galilé'a, Samari'a si Iudei'a.

Capu II Vs. 1-11.

(Urmare.)

Ea inse e asiá de chiaru istorisita incátu nu se póte detrage nimicu din valórea istorica, si atátu pentru teologu, cátu si pentru naturalistu remane minune, ce nu se póte esplicá decátu prin conclucrarea unei poteri supra naturale, dideesci.

În acésta minune, cá prim'a minune a lui Iis. aflámu o mare insemnatate simbolica. În ea se concentréza inceputulu si finitulu scopulu si activitatea pamenténa, cum si insemnatatea personale a lui Iisusu.

De-si n'amu aflatu cá santii parinti sa se fi ocupatu cu desfasurarea simboluluí acéstei minuni, se incercámu a-lu esplicá.

a) Minunea acést'a, cá cea de întâi'a este introducerea lui Iis. în marea sea cariera, prin ea se aréta (— si aréta) mái întâiu marirea sea (Vs. 11), între ai sei, atátu din punctu de vedere firescu, cátu si simbolicu. a) Firescu: cáci ori cine vrendu a pasí în publicu, pasiesce întâiu între ai sei, între amici si consangeni, cá sa le arete ca este aptu pentru publicitate, si sa-i castige mái întâiu pre densii în favorulu seu; — cáci vrendu cine-va a luá asupr'a-si sarcine mari,

Petrache Poenariu a fostu acreditatu cá celu mai erudit románu, cá celu mai laboriosu în tóte comisiunile, numitu din dreptu impusu, si cu mare curagiú cetatianu pâna în dilele din urma.

Cine nu-lu vedé tremurandu pre picóre si cu mânile tremurende, viindu în camera cu protestele sele.

În trei discursuri, ale dlui A. Treb; Laurianu pre care lu publicámu mái la vale, cáci numai d-sea a binevoitu a ni-lu tramite, alu dd. G. Sionu si generalu Davil'a, tiente la gróp'a Poenariulu, se spunu pre largu multe din capacitátile si virtutile repausatulu.

Vomu tipári si celalalte dóue discursuri. Acum în trepasarea repausatulu la nemurire, dicemu: Fia-i eterna memori'a, viéti'a lui fia esemplu, si mangaie Ddieu si faptele repausatulu pre jalnic'a sea sotie, care a fostu modelu de virtuti femeesci cá sotie, cá muma si cá matróna.

Poporu! onorati santii! Poporulu care nu-si onóra santii, nu póte justificá pretentiunile sele.

Din santii nostri, resaru aspiratiunile nóstre, si din aureolele acelor'a se hranesc imbarbatarea nóstra.

„Trompeta Carpatiloru“ róga cu stáruintia pre mostenitori repausatulu Petrache Poenariu, sa puna tóta atenti'a la manuscrisele remase.

Pentru Dictionariu, repausatulu strange necontenitu cuvinte spre o a dóu'a tipárire.

În privinti'a scóleloru scrisese multe lucruri, dara ceea ce este si mái importantu suntu notele, memoriurile si raporturile sele de cându a fostu tramisu cu majoru I. Voinescu II, sa cerceteze calcárele ce ni s'au facutu de cátra Austri'a.

Soti'a si rudele lui Petru Poenariu, nu potu sa fia indiferinti la acésta rugaciune a „Trompetei Carpatiloru.“

O depesia din Belgradu dela 19 Octobre spune ca turcii nu incetéza de a atacá fruntariile serbesci.

Cetimu în „Journal de Bucuresci.“

„Déca gradulu civilizatiunei unui poporu s'aru mesuré dupa gradulu libertáti de care se bucura, nu credu ca aru fi unu poporu în lume care sa

mai întâiu ia de cele mái mici, vrendu a conduce masse mái mari, trebuie se scie, se conduca mái mici. — b) Simbolicu: cáci aretandu-se consangeniiloru sei, aréta ca e chiamatu a se aretá lui Israilu, natiunei de carea apartiené corporalmente; iéra aretandu-se invetiaceiloru sei, cari erau straini de famili'a sea, aréta ca se va aretá lumei — prin invetiaceii sei. Apoi aflámu elu prin acésta minune la invetiaceii sei, cá straini de famili'a sea credintia mái curendu si mái mare ca la ai sei (7, 5.)* se aréta credinti'a némuriloru straine mái mare cá a judeiloru: întórcerea lumei întregi si ratecirea judeiloru.

b) Minunea consta din prefacerea apeii în vinu (7, 8) la nunta (Vs. 1, 2. seqq.) unde figuréza mirele (Vs. 9) si stolniculu, paharniculu regescu (Vs. 8, 9); iéra vinulu celu din apa, daruitu de Iisusu în cuantietate fórté mare fatia cu numerulu óspetiloru, se aréta multu mái bunu decátu celu naturalu.

Ací totulu este simbolu: nunta, mire, stolnicu, apa, vinu.

a) Nunt'a, carea este legatur'a pentru o viéti'a nóua între nupturientii maturi, si o parasire óre carea a vietiei de mái înainte, a unei legaturi, spre a intrá în alta viéti'a, în alta le-

* În Vs. 11 se amintiesce numai de credinti'a invetiaceiloru lui Iisusu. Cum ca si unu dintre óspeti au crediutu în tr'ensulu, este probabilu; dar' de au si crediutu, credinti'a loru facia cu a invetiaceiloru este nula, — de aceea Evang. nici ca o amintiesce; de au si crediutu, au crediutu pre cum credéu fratii lui, pre cari Evangelistulu i numesc necredinciosi (7, 5.)

se créda mái civilisatu decátu celu románu.

„Libertatea, — dicea odinióra Lamennais, — nu este o placarda care se lipesce pre ziduri.“ Ea este o realitate care se traduce în moravurile unui poporu. Cunóscemu popóre cari inscriu voiosu pre monumentele loru cuventulu libertate, dara cari, în practica, se impaca fórté bine cu ori-ce despotismu. În Romani'a, din contra, se striga în tóte dilele: Tiranie, si libertatea domnesce cá nicairea atátu de nemarginita. Judecati.

„Mái în tóte tierile, déca cine-va voiesce sa fundeze unu diariu, trebuie mái întâiu sa céra o autorizare dela autoritatea civila séu religiósá, dupa tíera, uneori dela autoritatea militara. Înainte de a-i acordá autorizati'a ceruta, autoritatea procede la o cercetare asupr'a positiiei, antecedentelor, averei, opiniiloru petitionarulu, si celu mái obicinuitu resultatu alu cercetárei este unu refusu. Acordandui autorizarea, are dreptulu a spune totu în marginile aretate de Beaumarcnais în renumit'a bucata din monologulu lui Figuro: S'a stabilitu în Madridu unu sistemulu de libertate pentru vinderea productiiloru, între care intra chiaru si ale pressei; si destulu cá sa nu vorbescu în scrierile mele nici de politica, nici de morala, nici de functionari, nici de corpurile cu creditu, nici de opera, nici de alte spectacule, nici de ori-cine care tiene la ce-va, potu sa tiparescu ori-ce în tóta libertatea, sub inspecti'a a doi séu trei censori.

„În Romani'a, unu june ese din colegiu séu dintr'alta parte. Elu incerca deosebite sarcine, dara nici un'a nu-i priesce séu în nici un'a nu isbutesce. Intr'o diminéti'a ii vine ide'a de a se face diaristu. Pentru acést'a n'are trebuintia nici de titluri, nici de diplome, nici de cautie, nici de ori ce patronare. Ii ajunge vr'o siesedieci de fr. cá sa cumpere o testea de hartie si sa platésca o cóna de tipariu. Sér'a, micii strengari cari vendu diuare anuncia o fóia nóua, în care se spune totu ce voiesce, fára controlu, fára censura, fára téma. Déca are spiritulu, este cetitu; déca nu are, totu este cetitu, mái cu séma déca

gatura, — simboliséza er'a cea nóua a crestínismulu, maritagiulu omenimei cu Christosu, parasirea — dara nu de totu, precum nici nupturientii nu parasescu de totu pre tatalu si mum'a loru. — Testamentulu vechiu a legeri si asprimei ddieesci spre a intrá în îndurarea lui Ddieu. Si precum nunt'a se face între nupturientii maturi, deplinu crescuti prin ingrigeria Parintiloru loru, iéra prin nunta famili'a loru intra în familiaritate, cumnatia reciproca cu familiile parintiloru loru: astfelu nunt'a crestínismulu, er'a nóua adusa de Iis., mirele, se face între poporulu anume pregatitu spre acést'a prin legea vechia, (Testam. vechiu) cu mirele seu profétitu si asteptatu. — Testamentulu nou, fruptulu acéstu maritagiulu, remane incumnatitu cu Testamentulu vechiu.

β) Mirele la nunta este regele nuntei, elu este capulu legaturei celei nóue, nuntiulu, bas'a unei familie nóue, urmatórie, ce are sa resara din tr'ensulu. Mirele si mirés'a sea suntu simbolulu unei familie nóue. — Mirele este Iis. — mirés'a, carea în evangeliu nu se amintiesce este biseri'a (în întielesu spirituale = ἐκκλησία) pre carea elu avea sa o întemeeze, si din carea faceau parte invetiaceii sei. Precum mirele si mirés'a suntu simbolulu unei familie nóue; astfelu maritagiulu lui Iis. cu biseri'a sea simboliséza renascerea unei familie nóue prin iubire (pre carea o avem descria asiá de frumosu în intréga Evangeli'a, si carea culmineza în capu 10, 11. c. 13-16.) a unei familie nemarginite

are dibaci'a facila de a biciuí unu guvern care nu se apera.

„Uneori se întempla câte unu articulu care ese din mesura. Nu se suspendá diariulu, dara se invita diaristulu a-si descarca superarea înaintea juriulu. Juriulu asculta acusatia si mái cu séma aপরarea; aপরarea se folosesc de privilegiulu ei cá sa invedereze si mái multu micel reutáti ale acusatulu si sa le dea multiemita amabilitáti guvernulu, o mái mare publicitate. Juriulu suride dulce pe sub mustatia si diaristulu este achitatu. Nimicu nu-lu împedeca întorcendu-se acasa, de a pune lauri în giurulu fotografiei lui si a se proclamá martiru alu libertáti.

„Suntu tieri unde invetiamentulu publicu si chiaru celu primariu este supusu la restrángeru de acelea cari une ori suntu adeverate opriri. În Romani'a, cuventulu este liberu cá si pén'a, nare trebuintia de bani cá sa inchiriese o sala. Munificenti'a locala ve ofera gratisu unu amfiteatru comodu, elegantu, cu o catedra din care poti se profeszi totu ce 'ti place.

Libertatea teatrulu nu este mái putienu absoluta. Déca cine-v'a are cutesantia de a se urca pre scena si déca, sal'a care e a statulu nu-i da ospitalitate, 'si transmuta intr'alta parte satir'a si publiculu 'lu urméza cum a urmatu si va urmá totu-dea-un'a pre acei cari ridu de autoritate.

„În Romani'a cleru 'si vede numai de exercitiulu cultulu în interiorulu bisericiiloru. Elu tolera tóte cele alte religii si bine-cuvintéza cu acelasi simtimentu pre ori-care omu, fia elu de ori-ce religie aru fi. Elu nu blasfema nici nu reprobéza nici un'a din libertáti de cari se bucura nati'a si cari suntu caus'a progreselor implinite în stiintia si civilizatie.

„Amu putea sa inmultimu acésta enumerare si sa aretamu cum se respecta în Romani'a libertatea individuala totu asiá cá libertáti publice.

„Dara cu care scopu amu aminti acéste adevéru? Cá sa atragemu atenti'a guvernulu asupr'a pericolulu ce potu infatisiá acéste libertáti sa 'lu îndemnám ale restrángeru? Mái inteu guvernulu cunóscce acéste lucruri mái bine de cátu noi. Nutritu elu insusi în acésta sfera de libertate, elu nu se

si nemuritorie, ce pórtá numele mirelui, ad. a lui Christosu.

γ) Paharniculu regescu (stolniculu) gusta întâiu bucatele si beuturile, si apoi le imparte óspetiloru — acést'a vedemu ca s'a întemplatu la nunt'a din Can'a Galileei. Paharniculu dela nunta simboliséza pre invetiaceii si în specia pre apostoli, iéra óspetii, consangeni si straini: lumea, tóte popórele. Apostolii au gustatu mái întâiu din beutur'a ddieesca, ei cari se pare a fi destulu óspetati prin beutur'a din Testam. vechiu, si apoi, convinsi ca acésta beutura nóua este multu mái buna decátu cea vechia, au impartit'o lumei.

δ) Ap'a recoresce, stempera setea, vinulu veselesce anim'a omulu (Ps. 103, 15.)

Legea, asprimea recoresce, stempera patimele, infrenéza poftel, îndurarea veselesce anim'a inaltia sufletulu, desbraca poftel trupesci, si le inlocuesce cu cele sufletesci. Ap'a simboliséza Testamentulu nou purcesu din celu vechiu; iéra multimea vinulu daruitu la nunta semnifica îndurarea nemarginita data lumei prin Iis. Christosu.

În Testamentulu vechiu inca a fostu îndurare, dara aceea în asemenare cu cea din Testamentulu nou dispáre, séu e cu totulu neinsemnata. Acést'a semnifica vinulu celu slabu datu óspetiloru la inceputu (Testam. vechiu) si vinulu celu bunu datu la urma (Test. nou).

(Va urmá.)

spaimenta nici de cum si n'are nici o intentie de a le restrange. Elu scie, cum dice totu Fighro in pasagiulu citatu mai susu, ca: „gugummâniile tiparite n'au importantia de câtu acolo unde li se impedece cursulu; ca fâra libertatea de a blamá, nu este lauda magulitóre, si ca numai omuletii se temu de nimicurile scrise.“

„Nu, nu ceremu ca Romani'a sa abandone traditiunile de libertate si tolerantia care o onora in ochii spiritelor inalte. Ceea ce voimu sa dicemu numai, este ca românii suntu ore-cum ingrati cându striga: Tiranie, si ca multe popóre s'aru multiami cu faramiturile dela més'a ospetului român.“

Voimu sa spunemu ca „libertatea obliga“ cá nobletii, si mai multa chiaru. „Cându nu mai este censura, dice Victor Hugo in prefacia cartiei Marionu Delorme, trebuie ca autorii sa se censureze insisi cu onestitate, consciintia, severitate; cându avemu tóta libertatea se cuvine sa pazimu ori ce mesura.“

„Românii suntu liberi. Sa useze intieptiesce de acésta libertate. Sa inmultiasca diarele si sa le faca ecourile adeverului. Sa useze de libertatea invetiamentului p ntru a inmultu scólele, conferintie, si a le face sa servésca la cultur'a intelectuala a poporului. Sa profite de libertatea tipariului si asociatiei, pentru a da unu aventu puternicu miscárei economice din tíer'a lor.“

„Multe popóre jinduescu, credetine, positiunea privilegiata a românilor. Sa nu o lase dara stérpa. Istori'a le va cere intr'o di contu pentru stérpiciunea fâra scuza.“

Publicarea protocéloru a cârtiloru funduarie in Transilvani'a

E D I C T U

despre publicarea cârtiloru funduarie pregatite respective susceptute in comunele tienátore de tribunalu reg. din *Dev'a*, impartite judecatorieloru cercuale din *Dev'a* si *Maros-Ilye*; in comunele tienátorie de tribunalu reg. din *Alb'a-Iul'a*, impartite judecatorieloru cercuale din *Alb'a-Iul'a Gva-giu-joseni* si *Orestia*; in comunele tienátore de tribunalu reg. din *Mediasiu* impartite judecatoriei cercuale din *Bolcaci*, in fine in comanele: Nusfaleu, Suci de susu, Ilin'a de susu, Craifaleu, Sionfaleu, Riuberbatu, Hiri'a, Muresiu-Ghesi'a, Bichisiulu-ungurescu, Copandu Santu-Benedicu si Rodn'a vechia.

In urn'a ordinatiunei inaltului ministeriu reg. ung. de justitia d. d. 31 Augustu 1875 Nr. 24.715 in privint'a mentinutelor operate de cârti funduarie se faca cunoscuté urmátorele:

I.

Localisarea pentru introducerea cârtiloru funduarie este pre deplinu terminata:

a) in comunele tribunalului reg. din *Dev'a*, impartite la judecatori'a cercuale *de acolo*; adeca in comunele: Pestisu de josu cu prediulu Tamástelke tienatoriu de judecatori'a cercuale din Unedor'a, Orestia-Biaculni, Uraliu si Valea, Archi'a, Beci'a, Baboln'a, Banpotocu, Barbur'a si Fúzesde, Birseu, Boholt'a, Boi, Boi'a-Burtiu, Bretelinu, Buciumu, Buriene, Bisnea, Orestiór'a si Magureni, Foltu, Hereu, Hirep'a, Hondolu si Certesiu, Cheunu, Chimindea, Chirsitiu, Dincu-micu, Niridisiu, Caprea, Almesiu-Girgocului, Christur'a Costesdeu, Cozi'a, Lesnicu, Jeledintie si Toti-micu, Ludestu, Magur'a, Sielmusiu si Balat'a-Sielmesiu, Minte, Martinescu, Marisoru, Noiesagu si Secarambu, Bircea-mare, Dincu-mare, Totimare, Rapoldu-mare, si micu, Nievoiesiu, Spinu, Petreniu, Simeri'a, Popesdu, Ripasu, Seuli'a, Sintohalmu, Almasiu-Secu, Sanandresu, Temesas'a, Tomp'a, Tormasiu, Topliti'a-Magur'a, Vetielu, Vormag'a, Vultiesdu;

b) totu in comunele tribunalului

reg. *de acolo*, tienátorie de judecatori'a cercuale din *Maros-Ilye* (Ili's), adeca in comunele: Abucea, Almasielu, Selistea-Almasiu, Boiu de josu, Certesiu de josu Lapugiu de josu, Bacea, Baresdu, Bastea, Branicec'a, Bradatielu, Braseu, Briznicu, Bejanu, Boosu, Burjucu, Cierbi'a, Danulesdiu, Dobr'a, Dumiesdiu, Dumbraviti'a, Fasacielu, Boi de susu, Lapugiu de susu, Fintoagu, Forndei'a, Fúsesdu-bogar'a, Furcseori'a Grindu, Glodugilesdiu, Gruielaciu, Got-hatea, Gurasad'a, Gur'a-Dobrei, Dealacut'a, Dealumare, Godinestiu, Holdea, Caianelu, Carmelinesdu, Cabesdiu, Chimpuru si Chimpuriu-Surducu, Cojea, Cosesci, Cuiasu, Lapusnicu, Laseu, Luncseor'a, Maros-Ilye, Bretea, Mihalesdiu, Micanesdiu, Ohab'a, Pancu, Petresdiu, Pogancesdiu, Radulesniu, Roscaniu, Runcseoru, Sacamasu, Selistea, Selistióra, Stanciesdu-Ohab'a, Stregonea, Stretea, Stoieneasu, Suligethu, Sirbiu, Tamasesdiu, Tataresdiu, Ternav'a, Ternaviti'a, Tis'a, Tieiu, Ulies'a, Valea-lunga, Valisiór'a, Vicca, Visc'a, Vort'i'a, Zamu;

c) in comun'a *Riuberbatu*, tienátorie de sedri'a judecatorésca *de acolo* impartita judecatoriei cercuale din *Puin*;

d) in comunele tribunalului reg. din *Alb'a-Iul'a*, tienátorie de judecatori'a cercuale *de acolo*, luându afara comunele *Alvinz*, Borberek si Sibisiani cari facu laolalta unu opidu, — in specie in comunele: Acmaru, Órd'a, de josu si susu, Bergiu, Barabantiu, Inuri, Ciugudu, Dumitr'a Drombaru, Gaurenu, Henning, Corn'a, Faludu-micu, Limb'a, Ideinu, Varniti'a, Dai'a, Gerb'a, Hepri'a, Ampolitia, Paclisea, Poian'a, Rechetecu, Seardu, Scus'a, Strajea, Colibele, Springu, Saracseu, Totoiu, Teutiú Vingardu;

e) in comunele tribunalului reg. *de acolo* tienátorie de judecatori'a cercuale din *Giugiu-joseni*; adeca in comunele: Giugiu-joseni — Giugiu-suseni si Feredeú, Bacai'a, Bals'a, Balcinti'a si Ceru-Balcinti, Bodiesiu, Bulbucu-Curpenu si Valea-mare, Cibiu, Cigmeu, Ardeu, Glodu, Homorodu-joseni si Homorodu-suseni, Almasiu micu, Almasiu de mijlocu, Mad'a, Nadasti'a, Almasiu mare, Mermediu, si Mermediu-valeni, Poian'a, si Poian'a-valea-iepi, Porcurea, Rengetu, Tecareu, Voi'a;

f) in comunele tribunalului reg. *de acolo*, tienátorie de judecatori'a cercuale din *Orestia*, — luandu afara comunele: *Cugiriu* (I. Parte), si Sibisielu-vechiu si nou, — adeca in comunele: Sibotu, Balomiru, Bintintiu, Beriu, Ciór'a, Vinerea, Gelmaru, Casteu, Cugiru, (II. Parte) Pricazu, Pischintiu, Romosu, Romosielu, Sibisielu, Serec'a Tartari'a Turdasiu, Vaidiei;

g) in comunele tribunalului reg. din *Mediasiu*, tienátorie de judecatori'a cercuale din *Bolcaci*, luandu afara comun'a *Buianu*, — adeca in comunele: Capiln'a Santumicleusiu, Santa-Mari'a, Bolcaci, Feis'a, Glogovetie, Hosseu, Teunu, Teleru, Iclodu-micu, Lodermanu, Lunc'a, Bi'a Micasasu, Fagetu, Craciunelu. Panadi'a, Petisdorfu, Simcielu, Valea-sasului, Sion'a, Spinu, Vesseusiu, Taterlavu, Sidveiu;

h) in comun'a: *Nusfaleu*, tienatoriu de sedri'a judecatorésca din *Desiu*, impartita judecatoriei cercuale din *Beclanu*;

i) in comunele: *Suci de susu* si *Ilin'a de susu*, tienátorie de sedri'a judecatorésca *de acolo*, impartite judecatoriei cercuale din *Lapusiu*;

k) in comunele; *Craifaleu* si *Sionfaleu*, tienátorie de sedri'a judecatorésca din *Muresiu-Vasarheiu*, impartite judecatoriei cercuale din *Sanmartinu*;

l) in comunele tribunalului reg. din *Aiudu*, si de judecatori'a cercuale din *Muresiu-Uiór'a*; adeca in comunele: Hiri'a, Muresiu-Ghesi'a, Bichisiulu unguurescu, Copandu, si Santu-Benedicu, unde localisarea acum s'a finitu; in fine.

m) in comun'a: *Rodn'a-vechia* tienátoria de sedri'a judecatorésca din

Bistrit'a, impartita judecatoriei cercuale din *Naseudu*.

Cartile funduarie pre deplinu terminate a comunelor mentionate, dinpreuna cu registrele parcelarie de posesiune si desemnulu liniamentelor de acelea tienátorie se voru transpune dela 1-a Noembre 1875, la oficiale de carti funduarie instituite lângu judecatoriele mentionate sub II. unde i e permis ori si cui a le privi in órele oficióse.

II.

Afacerile oficiului de carti funduarie le prevede:

1. tribunalulu reg. din *Dev'a* pentru comunele enumerate sub I. a) b) si c);

2. tribunalulu din *Alb'a-Iul'a* pentru comunele enumerate sub I. d) e) si f);

3. tribunalulu reg. din *Mediasiu* pentru comunele enumerate sub I. g);

4. tribunalulu reg. din *Desiu*, pentru comunele enumerate sub I. h.) si i.);

5. judecatori'a cercuale din *Sanmartinu*, incredintiata cu prevederea afaceriloru in causele cârtiloru funduarie pentru comunele sub I. k.);

6. tribunalulu reg. din *Bistrit'a*, pentru comun'a sub I. l.)

(Va urmá.)

Trei-Scaune in 6 Octobré 1875!

Domnule Redactoru! Bine voiti a primí intre colónele multu pretiutului jurnalú „Telegrafulu Romanu,“ urmátoreá corespundiint'a.

Credú ca nu e parte in archidieces'a carea sa stea inaintea opiniunei publice mai reu cá Trei-Scaunele, dara considerându impregiurárele locali, din Trei-Scaune respective din ppresbiteratulú acestor'a dupa convingerea mea, nu suntu ei cei din urma, si cari aru stá mai reu.

In pártile chiaru unde suntu curatu romanesci bisericile, scólele si fundatiunile lor, nu se potú asemaná cu celelalte din Trei-Scaune, onóre preotimei, si mireniloru, cari si au cunoscutu chiamarea, si lipsele lor.

In tóta caletori'a mea prin Trei-Scaune, amu aflatu zelú de aplecare spre jertfe, atátu din partea clerului cátu si din partea laiciloru. — Nu e parochie ba nici chiaru filie care sa nu-si sustiena scól'a confesionala, corespundiitóre legei scolare.

Acést'a e cu atát'a mai suprinuatoriu, cáci conlocuitorii secui mai pretutindenea si au radicatú scóli comunale, cu ajutoriulu statului, cari umbla a atrage si pre románi, sa se tolosésca de acelea sub numirea ca la acelea nu trebuie sa contribuie nimic'a. VEDIENDU insa ca nici asiá nu potú induplecá, incepura a inputá ca nu-su corespundiitóre legei; astufeliu comun'a Chezdi-Martanosiu, de si edificiu erá destulu de corespundiatoriu, dupa numerulu eleviloru, a mai maritu scól'a inca odata pentru atát'a scolaru.

Fili'a Ojdula care sta numai din 181 inca si-a radicatú scóla nóua.

Fili'a Zabala inca si-au radicatú scóla nóua, si si-a dotatu pre invetiatoriu cu salariu mai bine de 100 fl.

Borosneulu-micu care mai primindu unu ajutoriu de 25 fl. v. a. dela v. Consis. archidiecesanu, s'a decisu a-si radica scóla nóua, de si acést'a comuna se póte numerá intre cele mai serace, déra zelosulu lorú parochu cunoscându si chiamarea, si poporulu lipsele lorú, au adusu acolo lucrulu, incátu potú incepe instructiunea in scól'a cea nóua ce s'au radicatú spre onórea lorú prin reparticiune.

Cernatulú-inferioru, unde nici nu-si cunoscú limb'a materna, si-au radicatú in anii trecuti bisericu de piétra iéra in anulu acest'a ajutorati fiindu din partea V. consis. archidiecesanu cu 60 fl. contribuindu si ei parte prin colecte parte prin repartitii si-au radicatú scóla lângu bisericu, unde pána acum nu au avutu

edificiu scolaru, si asiá si aci se póte incepe instructiunea in scól'a cea nóua.

Iagonulu inca si-au edificatu scól'a nóua, aci e de observatu, ca la acést'a scóla nóua au ajutoratu si comun'a politica secuiésca, ca nicairi in Trei-Scaune.

Sit'a Buzau de-si aci edificiu scolaru au fostu corespundiatoriu, dara si aci s'au maritu scól'a, spre a fi mai corespundiitóre, fiindu admoniatu de inspectorele regescu de scóle. Aci aru fi de doritu cá prestiniú din Sit'a sa imitéze cu scól'a pre cei din Intorsur'a Buzáului.

Cu lauda trebuie sa amintiescu aci de poporulu acest'a, unde multu au perseveratu, zelosulu parochu de acolo p. Alecsie Neagovicu, si dd. judi Petru Bularca si Nicolau Aldea unde s'au edificatu o scóla care astadi este alaturea cu cele mai bune si mai solide edificii dintre scólele nóstre confesionale din Trei-Scaune.

In fine observandu ca de si scólele suntu pretudindeni corespundiitóre legei, dara nu si salariile invetiatoriloru, asiá aru fi de doritu ca Venerabilulu consistoriu archidiecesanu, sa fia si in viitoriu cu o deosebita considerare la impartirea ajutorieloru, cátra cele 3 filii Ajdul'a, Zabal'a si Papautiu, precumsila parochiele Chezdi-Martanosiu, Borosneulu-micu, Cernautiu-inferioru, si Zagonu, si de se va puté si altele, sa le asegneze celu putienu pre câte 5 ani, cáte unu ajutoriu, ca astu-feliu fondurile scolaru, de curendu infintiate sa póta cresce, incátu din interesele sa se póta platí salariile invetiatoriloru.

Iéra clerulu din Trei-Scaune cá conducatoriu, primésca cu acésta ocaziune, tributulu de multiamita si recunoscintia, pentru zelulu seu aretatu facia de crescerea tinerimei, numai vointia sa fia, si tóte se potú credinciosulu.

Unu calatoriu.

De pre câmpulu pánci 20/10 1875

In legatura cu Nrii 73 si 74 ai „Teleg. Rom.“ aru mai fi de observatu urmátorele:

Ide'a si machinatiunea, de a face din comunitatea nu numai a *Sibisielului* ci si din a *Cugeriului*, cáte dóue comunitáti de sine statátore osebite, e o idea si machinatiune vechia a senatorului si inspectorului cercualu Iosefu Schuler din Orestia, si a administratoriloru de báile de feru erariele din Cugeri si din Sibisielu anume: *Pistel* si *Rieger*.

Ide'a si machinatiunea deasupr'a pomenita a domniloru numiti, adeca, de a face din fia-care comunitate de asupr'a numite cáte dóue comunitáti, e din motivu si cu scopu antiromanescu, adeca contrariu romaniloru; pentruca

Pártile amendóue, atátu a *Cugeriului*, cátu si a *Sibisielului*, cari s'aru rumpe dela comunitátile numite romanesci, fiindu erariale, fiscusiesci, 'si aru perde insusirea natiunale romanésca; fiindu totu teritoriulu numai alu unu propietariu, a erariului. Va se dica, aru fi in amendóue comunitátile de sine statátore, numai cáte unu posesorú de pamentu, unu domnu neromanu, adeca administratorulu de baia, cu putere politico-administrativa esclusiva. Administratorulu de baia aru fi representanti'a comunale, oficiulu comunalu, antestetele comunalu, domnitoriulu comunei, cu lucratorii sei de baia, cá poporu alu comunitátiiei.

S'aru inmultu numerulu reprezentantiloru comunali antiromani in adunárele scaunale spre slabirea romaniloru din adunarea scaunala.

S'aru impartí averea si venitulú comunu a comunitátiloru in cáte dóue párti, si asiá s'aru miciorá si impu-tiená averea si venitulú comunitátiloru romanesci, cadindu jumetatea averei si a venitulú intregu pre celelalte

doue comunități neromane rupte din comunitățile romane.

Ide'a ast'a e vechia, din anul 1861, — cându a reinviatu constituțiunea democratică cu corporatiunile reprezentative municipale, provinciale, și imperiale, legate cu alegerile de reprezentanți la corporatiunile numite, — cându au început intrigele birocratice, muncituare până atunci pre subtu ascunsu, a face locu celor constituționale pre terenul politico-administrativ, deschisu, pre fatia, — dejosindu, batjocorindu, suduindu și calumniandu unulu pre altulu pre fatia, corumpundu, și falsificându opiniunea publica seducundu poporul, despre o parte, apoi puterea de susu despre alta parte, — venandu dupa popularitatea de josu, și dupa gratia stapânilor de susu.

Unu astu-feliu de casu specialu tocma in privinti'a senatorului și inspectorului Iosefu Schuler din Orestia, fatia cu romanii preste totu, este scrisu in „Gaz. Trans. Nr. 50 1862 unde sta scrisu, cumca Schuler și atunci, că și acum, că senatoru și inspectoru cercualu preste comunități romanesci, in 8 Iuniu 1862, — cu ocasiunea visitatiunei facute de contele Creneville, gubernatoriulu Transilvaniei, — in fruntea unei fractiuni sasesci, sub pretestu de reprezentantia a cetății Orestia, — in adeveru inse ca o demonstrațiune fatia cu reprezentanți'a competentă a magistratului și a scaunului întregu sub conducerea judeului regescu Domsia, romanu, — a recomandat pre români la gubernatoriulu Creneville cu descrierea urmatore a lor: „Românii respectădrepturile istorice ale celorlalte natiuni, — ei nu astépta schimbările afundu taietore in constituțiunea țierei, până la legislatiunea formală; ci cu puterea propria a lor, intre lupte și cuprindu dreptulu de natiunalitate și de limba.

Poporul despedecatu desfrenatu (das entfesselte Volk:) se deda la comunismu, volnicia (Willkühr), nu platé darile legale, imperatesci, nu vrea a se tiené de legile civile și criminale austriace, — nu vré a da militia nu vrea a se tiené de ordinea buna din anii ei 12 trecuti, asiá câtu se paré, ca tóta administratiunea țierei se desface și incetédia până ce venii Escelenti'a sea in tiér'a ast'a; Sii iata ca acum mergu trebile („Und siehe da, es geht.“)

Casulu esta in sine aru fi camu vechiu, și de nice unu folosu practic, deca factorulu numitu a casului nu aru mai esistá și acum.

Dara precum se vede din „Telegrafulu Romanu,“ Schuler senatorulu și inspectorulu de acum, e și acum totu, și întregu, factorulu celu din anul 1863 fatia cu românii. Schuler póte ca și-a schimbatu perulu (din negru in albu:), déra naravulu, spiritulu nu.

Recomandându Schuler pre români la unu gubernatoru a țierei in modulu de asupr'a scrisu, — și fiindu elu și acum totu celu din anul 1862 la naravu, și spiritulu, fatia cu românii; apoi și elu e demnu, de a fi bine cunoscutu inaintea românilor, in insusirea sea adeverata.

Sa cunoșcemu atátu binele, câtu și reulu: — dulcele și amarulu. Non noscít dulce, qui non gustavít amarum! adeca romanescé: nu cunoșc dulcele, cine nu a gustatu amarulu.

Se cunoșcem binele că sa ni-lu pastramu, deca 'lu avemu; séu că se ni-lu căstigamu, deca nu'lu avemu.

Sa cunoșcemu reulu, că sa ne putemu ferí de elu, séu că se putemu scapá de elu, deca suntemu in elu, séu cu elu.

Deca românii acolo și atunci nu se ferescu de reulu lor, și nu se vindeca de elu, cându potu, și unde potu; apoi nu au temeiu de a se plânge și vaiatá la altii; ci numai de a suferí și a plânge in tacere.

Vertutea natiunala a românului nu jace in purtarea sea falósa laudatósa și agresiva séu ofensiva fatia cu altii, neromâni; ci in cunoscinti'a interna și tare de sine natiunala, — in marturisirea și aperiarea se publica in locu de rusinare și renegare, — atunci și acolo unde și cându e atacatu și bántuitu in cunoscinti'a sea de sine, unde și cându datorinti'a naturala 'lu silesce, de a-si aperiá dreptulu sustinerei și a esistintiei sale proprie.

Eistinti'a omului cá individuu, e numai atátu; câtu e cunoscinti'a sea pe sine. Ce nu scii, ca esti; nu esti. Românulu, deca nu scie, ca e românulu, — nu e românulu.

Cu câtu e cunoscinti'a de sine intr'unu omu mai desvoltata, atátu in buntrulu seu, câtu afara din sine; cu atátu omulu e mai cultu, mai destepatatu, — cu atátu e mai aprópe de culmea perfectiunei, de gradulu supremu de inaltime, atitudine a misiunei sale. *Unu românulu.*

Varietăți.

* * * *Cuol'a votata de delegatiuni in anulú acest'a este cea mai mare din câte s'a votatu până acum. Pre anulú 1868 s'a votatu 24,397,000; 1870 23,837,000; 1871 31,359,000; 1872 28,393,000; 1873 29,316,000; 1874 29,217,000; 1875 29,019,000; in fine pre 1876 32,607,000 fl.*

* * * *Tergulu Reginului s. este stramutatu in urm'a unei ordinatiuni ministeriale de pre diu'a de 23 Octobere de asta-data pre diu'a de 25 Octobere.*

* * * *Dela Universitatea din Cernauti se scrie la „Tageblatt“ de aici, ca până la 16 Octobere s'au inscriu 80 juristi (mare minune! la alte universități se inscriu mai cu séma ascultatori de dreptu, juristii inse suntu parte functiunari publici parte advocati séu și profesori) 33 filosofi și 40 teologi. — Acum vine ceva interesantu, este vorba despre ospitanti la facultatea juridica. Intre acesti'a, dupa „Tagbl.“ este unu comerciantu românulu și unu architectu românulu, va se dica din Romani'a, celu din urma, dice cresp. lauda fórté multu nóu'a universitate. — Dupa cele ce cetiseramu noi prelegerile s'au începutu numai in 20 Octobere n. admiratiunea din partea architectului s'a întemplatulu in 16 Octobere, asiá dara cu patru dile inainte de începerea prelegerilor, amu voi sa scimu ce a laudatu séu ce a pututu laudá architectulu românulu din ale universității. Ni se pare ca cele cuprinse in corespundintiele fóiei „Tg-blatt“ despre universitatea din Cernauti suntu o buna parte anticipate.*

* * * *Dle Redactoru! Ve rogu sa binevoiti a adauge spre publicare, câtra contribuiriile incurse intru folosulu cabinetului de lectura romanu din Vien'a si urmatorele contribuiri marinimóse, si anume:*

Prin dlu Dr. Nicolau Olariu concipistu in Sabiiu dela dnii: P. Nicolau Pope'a, vic. gen. 5 fl. Baronu Davidu Ursu, colonelu 5 fl. Iosefu Sterc'a siulutiú consil. 5 fl. Iacobu Bolog'a consil. aul. 3 fl. Ioane Hanni'a prot. si direct. 3 fl. Nicolau Cristea ases. cons. si red. 2 fl. Petru Rosic'a consil. 2 fl. Dr. Ioane Borci'a adv. 2 fl. Dr. Demetriu Racuciu adv. 2 fl. Dr. Stefanu Pecurariu adv. 2 fl. Dr. Ilarionu Puscaru protos. 2 fl. Dr. Ioane Popu med. milit. 1 fl. Dr. Nicolau Olariu concip. 1 fl. Nicolau Fratesiu secret. 2 fl. Ioane Badila subjudé reg. 2 fl. Ioane Candrea profes. 1 fl. Eugeniu Brotea 1 fl. Gregoriu Mateiu sen. neg. 3 fl. Gregoriu Mateiu jun. dto 2 fl. Nicolau Petrescu cassariu la „Albin'a“ 1 fl. George Brateanu secret. la „Albin'a“ 1 fl. Zacharia Boiu ases. cons. 1 fl. N. N. si N. N. a 1 fl. 2 fl.

Sum'a 51 fl. v. a.

Prin dlu George Grideanu pretore in Vistea inf. dela dnii Basiliu Stanciu capit. pens. 1 fl. George Munteanu dir. scol. 1 fl. Danila Pandrea direct. scol. din Voil'a 1 fl. George Grideanu pretore 1 fl.

Sum'a 4 fl. v. a.

Vien'a 17/10 1875.

Cu cea etc. Dr. Hor'a.

* * * *Cea mai nóua carte de bucate a bucatariei romane franceze, germáne și magiare de I. C. Hintiescu cá continuare la partea anuciata in anulú trecutu a esitu de sub tipariu și se afla de vendiare in librari'a lui Frank si Dressandt, tergulu pómelorulu, strad'a vamei Nr. 13 in Brasiovu. Pretiulu pentru amendoue tomurile 3 fl. v. a. séu 7 lei noi. Cartea este fórté bogata in recepte de gatiri de totu felulu de bucate și este fórté recomandabile.*

Nr. 403/1875.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei gr. or. de a III clasa Gainariu in protopopiatulu Nocrichiu Cincu-mere, la întielesulu ordinului consistorialu din 11 Septembrie a. c. Nr. 2635 se escrie prin acest'a concursu până la 30 Octobere a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1. Portiunea canonica de 3 jug. 150 □ pamentu aretoriu și de fenatiu, lánge care și proventulu din cimenteriu, și lemnele trebuincióse de focu.
 2. Dela 40 familii o jumetate ferdela de cucuruзу sfermitu, și câte o di de lucru.
 3. Totu dela 40 famili stola statorita de sínodulu protopopescu in anulú 1871.
- Doritorii de a ocupá acest'a parochia au a-si adresá petitiunile lorú până la terminulu indicatu la subscrisulu.

Nocrichiu 1 Octomvrie 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. Maieru,
adm. protop.

(1—3)

Nr. 397/1875.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei gr. or. de a III-a clasa Siorsiu in protopopiatulu Nocrichiu — Cincu-mare, la întielesulu ordinului consistorialu din 11 Septembrie a. c. Nr. 2624 se escrie prin acest'a concursu până la 30 Oct. a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1. Portiunea canonica de 10 jug. 707 □^o și lemnele trebuincióse de focu.
2. Dela 50 famili câte o ferdela de cucuruзу sfermitu. —
3. Dela 65 famili stola statorita de sínodulu ppescu in anulú 1871.

Doritorii de a ocupá acest'a parochia au a-si adresá petitiunile lorú in sensulu statut. org. până la terminulu indicatu la subscrisulu.

Nocrichiu in 1 Oct. 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. Maieru,
adm. ppescu.

(2—3)

ad Nr. 146.

Concursu.

Fiindu statiunea protopresbiterale in tractulu protopres. gr. orientalu alu Cohalmului vacanta, pre bas'a dispusetiunei Ven. sínodu archidiecepsanu dela 11 Aprile 1874. Nr. protoc. 27, a inaltei ordinatiuni consistoriale din 17 Iuliu a. c. Nr. 2134 se escrie concursu pentru ocuparea acestei statiuni cu resiedinti'a in Cohalmu cu terminulu până la 2 Novembre a. c. st. vechiu.

Emolumentele suntu tacsele legali obicnuite la functiunile oficióse ale protopresbiterului.

Concurrentii au sa fia barbati apti si binemeritati pre terenulu bisericescu și scolaricu, — si sa-si astérna concursele lorú la Venerabilulu Consistoriu archidiecepsanu până la terminulu susindicatu, cu documen-

tele necesari, și anume despre absolvarea studiilor gimnasiali și clericali, despre servitiile bisericesci și scolari de până acum, respective se corespunda dispusetiunilor provisorie ale sínodulu archidiecepsanu din an. 1873 § 16, séu celoru din an. 1874 Nr. protoc. 27. —

Din siedinti'a comitetulu protopresbiteralu gr. or. alu Cohalmului in 6 Augustu 1875.

Nicolau Mircea m. p.
Adm. ppescu cá presiedinte
Ioanu Barcanu
presiedinte.

(3—3)

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. or. din Petrosieni cu filiele: Delgea și Banitia, — in protopopiatulu Hatiegului, — se escrie prin acest'a concursu cu terminulu până in 26 Octombere st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

- a) Cortelu naturalu;
- b) Dela 140 fumuri câte 1 fl. 40 cr. v. a.
- c) Stolele indatinatate atátu dela poporani — stabili de aci (140 fumuri) câtu și dela lucratorii dela minele de carbuni de religiunea nóstra.

Tóte aceste emoluminte compute la olalta dau unu venitu cá de 500 fl. v. a.

Doritorii de a competá la acest'a parochia, — binevoiesca, a-si asterne concursele lorú bine instruate la subscrisulu, până la terminulu susu amintitu.

Hatiegu in 24 Septembrie 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Ratiu,
protopopu.

(3—3)

ad Nr. 130 1875.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de protopresbiteru in protopresbiteratulu nou constituitu alu Odorheiului, in sensulu par. ordinatiuni consistoriale din 17 Iuliu a. c. nr. 2134 se escrie concursu până la 2 Novembre 1875.

Emolumentele suntu:

Tacsele și competintiele legali impreunate cu functiunile protopresbiterali.

Doritorii de a concurge la acestu postu voru avea a asterne concursele sele până la terminulu susu aretatu la Ven. Consistoriu archidiecepsanu in Sibiiu, instruite conformu prescrișelor Stat. org. § 53, cu documentele despre absolvarea studiilor gimnasiali și clericali, despre servitiile bisericesci și scolari de până acum, eventualminte a corespunde dispusetiunilor provisorie § 16 alu sínodulu archidiecepsanu din 1873 respective celoru din 1874 nr. prot. 27.

Palosiu in 17 Septembrie 1875.

In contielegere cu comitetulu protopresbiteralu

Teofilu Gheaj'a
Adm. prot. cá comis.
consistorialu.

(3—3)

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatorésca la scól'a confessionale gr. or. din Ungr'a protopopiatulu Cohalmului Rupei se escrie prin acest'a concursu cu terminulu până la 28 Octobere a. c.

Emolumentele suntu: 80 fl. v. a. cuartiru liberu și lemne focale de ajunsu.

Doritorii de a ocupá acest'a statiune, se binevoiesca a-si asterne petitiunile lorú bine instruate la subscrisulu până la terminulu susu insemnatu. Ungr'a in 28 Sept. 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu și inspectorele districtualu de scóle.

Sofroniu Rosic'a,
parochu gr. or.

(1—3)